Zondag 3 December 1911. 25e Jaargang No 1296

Amsterdamsche Kerkbode.

Officieel Orgaan van
DE GEREFORMEERDE KERK.

Abonnementsprijs / 1.— franco per post / 1.25 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen. Buiten inteekening per nummer. . . . . 2½ Cent.

Uitgever: W. KIRCHNER, Bloemgracht 133. Telefoon 4449.

Prijs der Advertentiën van 1—4 regels 60 Cents: elke regel meer . . . . . 15 Cents. Groote letters naar plaatsruimte.

GODSDIENSTOEFENINGEN

IN DE WEEK VAN

3 tot 9 December 1911.

De bediening van den Heiligen DOOP zal plaats hebben Zondagavond in de KEIZERSGRACHTKERK, BLOEMGRACHTKERK, RAAMKERK, BOOMSLOOTKERK, PLANTAGEKERK, FUNENKERK, BUITEN-AMSTELKERK en HAARLEMMERPOORTKERK; Dinsdagavond in de BLOEMGRACHTKERK en Woensdagavond in de KEIZERSGRACHTKERK Aan te schellen bij den koster.

Zondag 3 December.

Catechismus, afdeeling 49.

Collecte voor de Theologische School en de Theologische Faculteit der Vrije Universiteit, aan het einde van alle Godsdienstoefeningen.

KEIZERSGRACHTKERK	10 uur	voorm.	B. VAN SCHELVEN.
	6 »	av.	B. WIELENGA.
BLOEMGRACHTKERK	10 »	voorm.	P. A. E SILLEVIS SMITT.
	6 »	av.	L. NEIJENS.
RAAMKERK	10 »	voorm.	J. C. SIKKEL.
	6 »	av.	W. GEESINK, hoogleeraar.
BOOMSLOOTKERK . .	10 »	voorm.	C. VAN GELDEREN, hoogleeraar.
	6 »	av.	J. C. SIKKEL.
PLANTAGEKERK . . .	10 »	voorm.	C. VAN PROOSDIJ.
	6 »	av.	P. J. WYMINGA.
FUNENKERK	10 »	voorm.	H. W. VAN LOON.
	6 »	av.	P. A E. SILLEVIS SMITT.
BUITEN-AMSTELKERK	10 »	voorm.	P. J. WYMINGA.
	6 »	av.	C. VAN PROOSDIJ.
HAARLEMMERPOORT-KERK	10 »	voorm.	B. WIELENGA.
	6 »	av.	B. VAN SCHELVEN.

Dinsdag 5 December.

BLOEMGRACHTKERK 7½ uur av. W. F. A. WINCKEL, predikant te Sloterdijk.

Woensdag 6 December.

KEIZERSGRACHTKERK 8 uur av. B. WIELENGA.

Adressen der Kerkgebouwen.

De Keizersgrachtkerk staat aan de Keizersgracht 566; de Bloemgrachtkerk aan de Bloemgracht 98; de Raamkerk aan de Hugo-de-Grootkade 20b; de Boomslootkerk aan de Rechtboomsloot 26 de Plantagekerk aan de Doklaan 2; de Funenkerk aan de Zeeburgerstraat 4; de Buiten-Amstelkerk aan de Albert-Cuypstraat 182 (met een tweeden ingang aan de Govert-Flinckstraat 191); en de Haarlemmerpoortkerk aan de Planciusstraat 19. De kosterijen zijn aan of naast de kerkgebouwen, behalve die van de Raamkerk, welke is in de Van-Oldenbarneveldtstraat 105, en die van de Buiten-Amstelkerk, welke is aan de Govert-Flinckstraat 252¹.

Catechetisch Onderwijs.

De heer Pa. Deijs (Commelinstraat 5) catechiseert in de doopkamer van de Funenkerk: *Zondag* 2 u. voor jongelieden; 3 u. voor gehuwden: *Maandag* 7 u. voor meisjes van 14 tot 16 j.; 8 u. voor meisjes boven 16 j.; *Dinsdag* 9 u. voor jongelingen; *Donderdag* 6 u. voor meisjes beneden 14 j.; 7 u voor jongens beneden 14 j. en 8½ u. voor jongens boven 14 j. Dezelfde catechiseert in het lokaal Govert-Flinckstraat 191: *Woensdag* 6 u. voor meisjes beneden 14 j.; 7 u voor meisjes boven 14 j.; 8½ u. voor jongelingen en mannen.

De heer J. van 't Hof catechiseert in de doopkamer van de Raamkerk *Zondag* 2 u. voor gehuwde vrouwen en 3 u. voor gehuwde mannen.

Mej. Harlaar (Bellamystraat 2) catechiseert aan de Boomslootkerk: *Maandag* 7¾ u. voor meisjes boven 16 j.; 8¾ u. voor vrouwen en meisjes; *Donderdag* 7 u. voor meisjes beneden 16 j.

Officiëele Berichten.

*** Vergadering van den **Kerkeraad** met **Diakenen** *Donderdag 7 December*, des avonds te 7 uur. Praeses ds. H. W. van Loon; scriba ds. B. van Schelven.

Stukken en brieven, voor den Kerkeraad bestemd, moeten minstens 24 uren vóór de vergadering bezorgd worden aan het kerkelijk bureau, Keizersgracht 566, om nog in behandeling te kunnen komen.

De Kerkeraad vestigt er de aandacht van de leden der gemeente op, dat brieven, die **ongeteekend** bij hem inkomen, **ongelezen** ter zijde worden gelegd.

Aanvragen voor den H. Doop, huwelijksbevestiging en attestatiën.

Gecommitteerden des Kerkeraads houden zitting *Donderdag 7 December* des avonds van halfzes tot halfzeven uur, in het gebouw **Kerkstraat 109**, voor hen:

die kinderen hebben aan te geven voor den **H. Doop** (met vertoon van trouwbewijs en bewijs van lidmaatschap der ouders en geboortebewijs van den Burgerlijken Stand, van het kind);

die attestatiën hebben in te dienen (met opgave van adres), of aan te vragen (laatstgenoemde met inlevering van bewijs van lidmaatschap);

die, ondertrouwd zijnde, hun **huwelijk** willen bevestigd te zien (zooveel mogelijk 14 dagen te voren en met overlegging van bewijs van lidmaatschap) enz.

Praeses: dr. B. Wielenga.

*** Zij, die zich wenschen te voegen bij de Gereformeerde Kerk, kunnen zich daartoe aanmelden des *Donderdags* in de **Kerkstraat 109**, tusschen 5½ en 6½ uur, of bij een der Dienaren des Woords of der Ouderlingen.

Tot het Avondmaal toegelaten leden der Kerk, die een **bewijs van inschrijving in het lidmatenboek** wenschen te bezitten, kunnen zich aanmelden met opgave van naam, voornamen, geboortejaar en woonplaats, bij een der Dienaren des Woords of der Ouderlingen, of aan het bureau.

Kerkelijk Bureau.

De sub-scriba houdt in een der lokalen aan de Keizersgrachtkerk zitting tot het geven van **inlichtingen**, tot het in ontvangst nemen en afgeven van **attestatiën** en tot het behandelen van **aanvragen** voor bediening van den **Heiligen Doop** of voor **kerkelijke bevestiging van een huwelijk**, des *Dinsdags* en *Vrijdags* van 10 uur 's morgens tot 3 uur 's namiddags.

*** Vergadering van **Diakenen** Dinsdagavond 7 uur, Kerkstraat 109.

Brieven en stukken voor de diaconale vergadering gelieve men te zenden aan het adres van den scriba, P. Sluis, N.-Z.-Voorburgwal 258.

*** Aan de gemeente wordt bekend gemaakt, dat de **collecte** voor kerken die niet zelve kunnen voorzien in de verzorging hunner emeriti-predikanten, predikantsweduwen en -weezen, zal gehouden worden op Zondag 10 December e.k., aan het einde van alle godsdienstoefeningen.

*** Tot de gemeenschap der kerk zijn toegelaten:

Roelofje Prast—van der Veen, Ten Katestraat 73 I.

Heintje van Wijk—Deutschman, 1e Helmersstraat 163.

Helena Margaretha Alida Meijers—Felder, Da Costaplein 6 II.

*** **Aan het opzicht van de kerk heeft zich onttrokken:**

M. A. H. Zwier, Da Costastraat 41.

BIJBELLEZING.
Woensdagavond 8 uur
Lokaal Reinwardtstraat 42

*** Vergadering van de predikanten, Maandag ten huize van Dr. Sillevis Smitt.

*** Agendum voor de vergadering der Classe, op Woensdag 13 December 1911, des voormiddags 9 uur.

Praeses: Ds. A. Steyling; scriba: Ds. H. Buurman.

1. Opening der vergadering; 2. rapport der credentiebrieven; 3. notulen der vorige vergadering; 4. ingekomen stukken; 5. praeparatoir-examen. Pauze. 6. rapporten naar Art. 5 van de regeling; 7. onderzoek naar Art. 41 van de Kerkenordening; 8. rapport van deputaten voor de hulpbehoevende kerken; 9. rondvraag; 10. sluiting.

Zending onder de Joden.

De commissie van den kerkeraad herinnert aan de samenkomst, die D. V. Maandag over 8 dagen (11 December) in de Keizersgrachtkerk zal plaats vinden.

Deputaten van de synode voor de zending onder de Joden, zijn zeer verblijd over de besluiten door den kerkeraad genomen. Ds. Douma van Watergraafsmeer zal namens hen mededeelingen doen en een woord van opwekking spreken.

Het zal zeker niet aan belangstelling ontbreken. Zij het een begin van een zegenrijken arbeid, waardoor nog vele „beminden om der vaderen wil" uit de duisternis van het Jodendom mogen komen tot Gods wonderbaar licht.

In de maand October hebben zich met kerkelijke attestatie in deze gemeente gevestigd:

Johanna Roelofsen, geh. met Zeilstra, Haarlemmerweg 11, van Sloterdijk.
Theodoor Bickel, Sarphatipark 68, van Watergraafsmeer.
Marrekje Pronk, geh. met Hattenberg, Pieter-Vlamingstraat 74 I, van idem.
Maria Johanna Georgina Stuifzand, Potgieterstraat 15, van 's Gravenhage.
Vries Gravensteijn, van-Oldenbarneveldtseraat 57, van Rotterdam.
Johanna Cornelia Stijger, idem, van idem.
Hendrika Adriana de Vente, geh. met v. d. Velde, 1e Oosterparkstraat 149 II, van Dordrecht.
Jannetje Snieder, P. C. Hooftstraat 11, van Overtoom.
Daniël Bendeker, 2e Oosterparkstraat 82 III, van Dordrecht.
Aagje Bendeker—Plekker, idem, van idem.
Benjamina Jozefa Linschoten, Ceintuurbaan 198, van Ermelo.
Leentje Arntzen—Dijk, Jacob-van-Lennepkade 41, van Sloterweg.
Gerredina Oosterhout, 3e Kattenburgerdwarsstraat 11 I, van Halfweg.
Marijtje Snieder, Stadhouderskade 40, van Monnikendam.
Eelke Boonstra, Bilderdijkkade 11 a, van Ureterp.
Grietje Boonstra—Jacobi, idem, van idem.
Johanna Hendrina Smit—Wendelgelst, Jacob-Catskade 25 III, van Overtoom.
Cornelis Amels, 1e Atjehstraat 164 III, van Sloterdijk.
Wipje Amels—Schaafsma, idem, van idem.
Christiaan Daniël Albert Appel, 1e Nassaustraat 26 II, van Overtoom.
Johanna Frederica Christina Appel—Holgen, v.-Reijgersbergenstraat 131 I, van idem.
Maria Suzanna Alberdina Appel, idem, van idem.

Siebele Bakker, Willebrordusstr. 23 I, van idem.
Mientje Bakker—Walsmeer, idem, van idem.
Gerrit Visser, Frederik-Hendrikstraat 102, van Rotterdam.
Johan Leopold Odenkerken, Oostenburgergracht 69 II, van Duisburg.
Johanna Elena Odenkerken—Bolderdijk, idem, van idem.
Johanna Helena Odenkerken, idem, van idem.
Johan Leopold Odenkerken, idem, van idem.
Rinske Wielinga, Quellijnstraat 80 II, van Sneek.
Geert Jonkhof, 1e Helmersstraat 127 II, van 's Gravenhage.
Jacob Cornelis Bovenkerk, De-Wittenstraat 103, van Sloterdijk.
Frederica Wilhelmina Bovenkerk—Otterhoff, idem, van idem.
Trijntje Pondman, van Zaandam.
Cornelia Jacoba Bouwen, Keizersgracht 597, van Haarlem C.
Bertinus Jan Muller, Stadhouderskade 30, van Kralingen.
Pieter Rinck, Domselaerstraat 3, van Rotterdam.
Gerrie Bernhard Huiskamp, Lijnbaangracht 260 III, van Zutphen.
Gerrit Westerhof, 2e Jan-van-der-Heijdenstraat 53, van Zwolle.
Nicolaas Buffinga, Reestraat 21 I, van Grootegast.
Louis Onvlee, Keizersgracht 162, van Baarn.
Femmigje Sambrink—Meijnen, Vinkenstraat 11 II, van Zaandam.

Wijkvergaderingen.

⁂ **Wijk II. Maandagavond vergadering van gecommitteerden met gemeenteleden (broeders en zusters) te 8 uur, in de Boomslootkerk.**

⁂ **Wijk III.** Vergadering van **gecommitteerden met corporatieleden** op Maandagavond te 8 uur, in het lokaal der Plantagekerk.

⁂ **Wijk IX.** Vergadering van **assistenten** op Dinsdagavond 8½ uur in de Haarlemmerpoortkerk.

Brs. ouderlingen worden beleefd verzocht deze vergadering bij te wonen.

⁂ **Wijk X.** Vergadering van **gecommitteerden met corporatieleden** op Woensdagavond 7 uur in de Haarlemmerpoortkerk. De corporatieleden worden ten 8½ uur verwacht.

Wijk X.

Maandagavond 11, was door de gecommitteerden van wijk X een vergadering met de gemeenteleden van die wijk uitgeschreven in de Haarlemmerpoortkerk, die zeer goed was bezocht.

In zijn inleidend woord zette de praeses, Dr. Wielenga, het doel van deze samenkomst uiteen, door er op te wijzen, dat de Kerkeraad der Gereformeerde kerk reeds in December 1908 besloot de wijkgecommitteerden te machtigen „om met de leden der kerk in hun wijk te vergaderen, en met hen te bespreken en te overleggen, wat er gedaan kan worden tot sterking van de banden der kerk, tot terechtbrenging van afdwalenden, en tot het zoeken van wie vervreemd zijn van God en Zijn Woord". Bovendien nam de Kerkeraad het voorstel aan van de gecommitteerden van wijk X, waarbij werd bepaald, dat een wijkgebouw in de wijk zal worden gesticht, bevattende, behalve een catechisatielokaal, een kleine vergaderzaal en een lokaal waarin, mede met het oog op de Evangelisatie, ongeveer 200 personen kunnen vergaderen. Gecommitteerden hebben dientengevolge deze vergadering belegd, waarin het belang van den evangelisatie-arbeid zal worden uiteengezet.

Naar aanleiding van het voorgelezen Schriftwoord (Luk. 19: 1-10) sprak dr. Wielenga over den eisch, het karakter en de methode van den evangelisatie-arbeid.

De eisch tot evangelisatie ligt in het woord: De Zoon des menschen is gekomen om te zoeken wat verloren is. Hier wordt bedoeld hetgeen ook maatschappelijk verloren is. Amsterdam telt duizenden zulke verlorenen.

Het karakter der evangelisatie is kerkelijk. In de bede: Uw Koninkrijk kome, schuilt het gebed: Bewaar en vermeerder uwe Kerk.

De methode der evangelisatie is: Elk belijder van Christus arbeide mede. Mozes' verzuchting: Och, of al het volk profeten ware, — is onder het Nieuwe Testament verhoord. Ieder Christen heeft hier een taak.

Hierna ziet spreker onder het oog de bezwaren die tegen de evangelisatie worden ingebracht. De kerk treedt niet methodistisch op. Met aanhaling van een gedeelte eener rede van dr. H. H. Kuyper wordt nog nader de noodzakelijkheid van den arbeid aangetoond, en ten slotte gewaarschuwd tegen Farizeïsme. Uitwendige ijver is nog geen geestelijk leven.

Na het zingen van Ps. 25: 2 verkrijgt br. W. Kirchner het woord om de plannen van gecommitteerden uiteen te zetten, en de brs. en zrs. op te wekken zich voor den Evangelisatie-arbeid beschikbaar te stellen. Zoolang het wijkgebouw nog niet gereed is, zal de taak, die vervuld kan worden, nog beperkt zijn. Gecommitteerden wenschen echter reeds nu over te gaan: tot het samenstellen van een commissie voor huisbezoek, in verband met de Zondagsschool en traktaatverspreiding; 2. een commissie voor armen- en ziekenzorg, opdat de aanprijzing van het Evangelie gepaard kunne gaan met oefening van barmhartigheid; 3. eene commissie voor traktaatverspreiding; 4. eene commissie voor de financiën. Voor het onder 2. en 3. genoemde werk zal geld noodig zijn, evenals voor de verplichting die gecommitteerden op zich hebben genomen, om jaarlijks f 500.— bij te dragen in de kosten van het wijkgebouw, waarvan de exploitatie bovendien nog enkele honderden guldens zal vereischen. Spr. waarschuwt tegen „geloof", dat op een overspannen zieleleven berust. Alleen voor wat naar het Woord des Heeren is, kan en mag men zijn vertrouwen op God stellen, die het zijn Kerk nooit aan iets heeft doen ontbreken. Waren er soms groote tekorten in de kerkekas, de Heere voorzag er in op voor ons beschamende wijze.

Nadat de voorzitter gewezen heeft op het verblijdend verschijnsel, dat reeds drie giften zijn ingekomen, een van f 500.—, een van f 2,50 en een van f 10.—, waarvan hij treffende bijzonderheden mededeelt, wordt na het zingen van Ps. 100: 2 en dankgebed, de vergadering gesloten. Bij het uitgaan werd eene collecte gehouden, die f 108,69½ opbracht, terwijl een toezegging van f 25.— werd gedaan.

Hun, die zich voor eenigen arbeid beschikbaar wilden stellen, werd verzocht in een navergadering te blijven. Voor de verschillende commissiën meldden zich 130 broeders en zusters aan.

De gecommitteerden zullen deze zaak nader regelen en weldra met den arbeid een aanvang maken.

De Heere gebiede er in rijke mate Zijnen zegen over.

J. H. NEUMANN, *scriba van Wijk X*

Diaconie.

Ingekomen voor de Armen: Keizersgrachtkerk, letter T. J. *f* 5.—; Bloemgrachtkerk *f* 12.— (bestaande in 1 bankbiljet van *f* 10.— en *f* 2.—); Raamkerk, letter K. *f* 5.—; mej. C. P. maandelijks *f* 0.25: door tusschenkomst van den heer W. H. Bekking, van J. N. *f* 1.—,
te zamen *f* 23.25.

Ingekomen voor de Weezen (Fonds B): Funenkerk, mej. C. P. maandelijksche bijdrage *f* 0.25; idem, letter J. H. *f* 1.—,
te zamen *f* 1.25.

Ingekomen voor de Ouden van Dagen: Bloemgrachtkerk, letter N. N. *f* 5.—.

Voorts kwam in als haar 61e storting van de commissie voor vaste bijdragen voor de beide stichtingen *f* 90.—.

Namens de Financieele Commissie:
A. D. KROONENBURG.

Diaconale arbeid.

Waarde Broeders en Zusters!

In onze vorige stukjes gaven wij u eenige beschouwingen naar aanleiding van de armenwet.

Nu iets over de wet zelve.

't Is u bekend hoe op de laatst gehouden synode te Zwolle een beslissing is genomen. Dr. de Moor van Den Haag is daar onze „diaconale vertegenwoordiger" geweest, want op een synode wordt met betrekking tot het college van diakenen gehandeld naar den regel: „over u, zonder u," d. w. z. de diakenen zijn zelfs bij de behandeling van belangrijke diaconale aangelegenheden niet tegenwoordig.

Het voorstel van Dr. de Moor sprak zich ten opzichte van het ontwerp-Heemskerk gunstig uit en de synode ging daarin mee. Wel werden er bezwaren geopperd, maar men meende toch dankbaar te mogen waardeeren het vele goede dat in het ontwerp werd gevonden en dat getuigt van een rekening houden met het eigenaardig karakter der diaconale armverzorging in de kerk van Christus.

De wet bedoelt dan ook hoofdzakelijk deze twee dingen tot stand te brengen:

1o. vermindering der armoede;
2o. eenheid in de armverzorging.

Over deze twee punten nog een enkel woord:

Vermindering der armoede kan in de eerste plaats komen door werkverschaffing. Ze gevoelt dat waar de overheid zich in deze richting beweegt, zij recht heeft op onze volle sympathie. Maar de wet wil ook de armoede verminderen door meer financieelen steun te bieden aan den arme. Ze wil bij onvoldoende hulp bijspringen. Vooral de steun van de Roomsche Kerk en ook van de Volkskerk is in de meeste gevallen onvoldoende. Om nu echter zekerheid te hebben dat de steun door de overheid geboden op zijn plaats is, wil de wet meer eenheid en samenwerking zien te krijgen tusschen de overheids-armenzorg en die der kerkelijke en partikuliere instellingen. Daartoe wil ze een armen-raad in het leven roepen, welke armen-raad de bevoegheid heeft om de noodige inlichtingen betreffende de armen te verzamelen en ook wil ze een register aanleggen waarop de namen voorkomen van *die* armen die zich zelf om steun aanmelden bij het armenbestuur.

Tegen deze regeling nu is heel wat protest opgegaan. De synode heeft de bezwaren hiertegen eenigszins trachten te ondervangen door in haar besluit voor te stellen dat de Diakonieën slechts hebben te beantwoorden of zij bereid en instaat zijn tot steun, ja dan neen, terwijl zij eerst wanneer de arme volhardt bij zijn aanvrage om hulp buiten de diakonie om, verplicht worden verdere medeelingen te doen

Namens de Diaconale Vergadering
De Commissie van Redactie.

W. en H.

In dank ontvangen van het meisje H. „uit dankbaarheid" 25 cents.

Namens de Commissie voor Wijkverpleging en Huisverzorging.
F. L. v. d. BOM, Jr. *Penningmeester.*
Rozengracht 48.

Kleeding-Commissie.

Waarde Broeders en Zusters!

Om aan ons voornemen op nader te bepalen datum in de tweede helft van December een uitdeeling te houden, gevolg te geven, meenen wij u eerst nog het een en ander onder uwe aandacht te moeten brengen. Als naar gewoonte wordt door de Commissie tegen Kerstmis eene extra uitdeeling gehouden, in den vorm van dekens en brandstoffen. Doch tot nog toe kwam voor dekens slechts vijf gulden in. Met dit bedrag kunnen wij nog niet eens twee gezinnen met een deken verblijden, nog gezwegen natuurlijk van die velen, die daarnaar verlangend uitzien. Met vertrouwen zien wij dan ook giften voor dit doel liefst zoo spoedig mogelijk tegemoet, om op tijd gereed te zijn. Laat ons te zamen de zorgen van die vele gezinnen verlichten, en God danken voor alles wat wij uit Zijne hand mochten ontvangen. Heeft het uwe aandacht wel eens getrokken, wat in deze gedaan wordt door neutrale vereenigingen? Hier meer aan toe te voegen dunkt me overbodig. Wanneer er leden der gemeente zijn die bons voor brandstoffen te onzer beschikking willen stellen, geve men dit even op aan eene der onderstaande broeders diakenen.

Met vriendelijken dank vermelden wij, dat ingekomen is, bij br. Breevoort: lett. B. f 5.— voor dekens (dankoffer); gevonden in de collecte lett. J. W. f 0,50 voor het schoenenfonds; voor hetzelfde doel gecollecteerd in de Funenkerk lett. M. f 0,50; bij br. van der Bend: lett. N.N. 2 japonnen, 1 vest, jas en broek, 1 hoed, en 3 mantels; bij br. Klein: lett. W. eenige diverse ondergoederen; lett. N.N. 1 jas en 1 hoed; lett. E. B. diverse ondergoederen en 1 mantel; van de familie eener overleden zuster: 1 veeren bed, 3 peluwen, 5 kussens, 105 stuks hemden, broeken en borstrokken, 40 vrouwenzakken, 8 paar kousen, 2 paar schoenen en eenige diversen; bezorgd lokaal Kerkstraat 109: lett. N.N. 4 jassen, 5 vesten, en 3 broeken; lett. N.M. 2 rokken, 3 blouses, 2 mantels, 1 broek, eenig kinderondergoed, 6 hoeden, 2 mutsen, 2 paar schoenen, en eenige diversen; lett. J. W. 3 stuks onderpantalons; lett. N.N. 2 manteltjes, en eenige diversen; lett. L. een fornuis; lett. J. B. een zak kleedingstukken.

Alle diakenen stellen zich tot het ontvangen van goederen beschikbaar terwijl ook aan het uitdeelingslokaal Kerkstraat 109 (behalve des Zaterdags) alle werkdagen tot des namiddags 4 uur gaarne goederen ontvangen worden.

J. VAN BREEVOORT, Kerkstraat 388.
W. VAN DER BEND, Sarphatipark 32.
J.A. VAN DONSELAAR, Jac. v. Lennepk. 14.
F. KLEIN, Jacob-van-Lennepstraat 13.
J. DEN BESTEN, Prinsengracht 811.
L. B. LINDEBOOM, Heerengracht 490.
C. SCHIPPER, Oude Waal 30.
C. Tj. PIETERS, Rozengracht 52.
W. F. DE HAAS, Prinsengracht 315.
J. ESSINK, Zeedijk 78.

Amsterdamsche Brieven.

Aan mijn ambtsbroeder N. N.

De oogen half gesloten, bleek en zwak, maar met een blijden glans toch op het smal gelaat, lag de afgetobde moeder roerloos op het witte bed..... Wat heerlijk was het nu te mogen rusten, na al die weken van pijn en onzekerheid. Maar nu was alles voorbij, zeide de dokter, behoefde zij alleen maar geduldig te wachten, totdat hare krachten weder zouden keeren. Hoe heerlijk, dat de zusters van Ziekenzorg haar brachten, wat tot aansterking kon dienen. O, wat verlangde zij naar het oogenblik, dat zij weêr te midden van hare kinderen zou mogen zijn, en van haren goeden, zorgzamen man. Maar wat vreemd toch, dat deze nu nòg niet van zijn werk thuis was. Later dan zeven uur werd het toch nooit. Even voer een rilling haar door de leden en verbond zich daaraan de gedachte aan een ongeluk.....

Maar had de dokter niet gezegd, dat zij r u s t moest hebben, absolute rust. Zij mocht niet spreken, niet denken zelfs. Alsof je het helpen kon, dat je dacht! En waarom kon hem niet even goed een ongeluk overkomen als anderen? Zie, nu is 't reeds 9 uur en nog tevergeefs laat de bekende stap zich wachten. De kinderen in de kamer ernaast schijnen zich in het geheel nog niet beangst te maken. Zij hebben er niet minder pret om en hébben zij geen reden om in blijde stemming te zijn: moeder wordt toch weer beter! Doch nog steeds laat haar man zich wachten. Meer en meer bekruipt een angstig voorgevoel haar ziel, waartegen zij kracht zoekt in het gebed. Al biddende valt ii in slaap, maar 't was een slaap van korten duur, en weêr was zij wakker en voelde zij het tochten: de gordijnen bewogen ervan. Gelukkig, daar hoorde zij iemand aankomen. Maar haar man was het niet; 't zijn meerdere voetstappen, gepaard met een hevig gestommel op de trap. Wacht, de deur is van den tocht opengewaaid. Als zij met haar hoofd zóó lag, kon ze net in 't portaal zien. Wat was dat? Twee mannen droegen een groot, zwaar voorwerp. In een ommezien zat ze overeind, strekte de beide handen uit... een gil van smart weêrklonk. Daar snelden een, twee menschen op haartoe; zij voelde hare krachten haar begeven. Toen werd het nacht.....

Stel u nu eens voor, mijn waarde, dat voor weezen die op zulk een tragische wijze hun vader en moeder verloren, geen liefderijk tehuis ware, wat dan? Maar, Gode zij dank, het i s er. Worde dat door ouders en kinderen gewaardeerd!

Gegroet.

Th. H. VERHAVE.
2de Oosterparkstraat 184.

Commissie van Beheer.

In dank ontvangen:

Voor den Kerkedienst: de gewone collecte *f* 478.53, Extra giften: ingekomen bij den Sub-scriba, voor den dienst der kerk, als vaste bijdrage lett. C. L. de G. *f* 2.—; alsboven R. R. *f* 1.—; door brs. collectanten, ingekomen bij den koster van de Buiten-Amstelkerk, van een zuster die zelden kan opgaan, voor de kerk *f* 1.—; Bloemgrachtkerk *f* 12.—; door brs. diakenen, Raamkerk, lett. K. *f* 5.—.

Namens de Financieele Commissie:
H. J. DANE.

Commissie voor de inschrijvingen.

De Commissie voor de Inschrijvingen bericht hiermede: 1. dat aan den heer W. H. van Schaick op zijn verzoek eervol ontslag is verleend als thesaurier van wijk I; 2. dat tot thesaurier van gemelde wijk is benoemd de heer F. C. A. Weijer, Frederik-Hendrikplantsoen 28, met gel ktijdig eervol ontslag als agent van wijk I; 3. dat in zijn plaats tot wijkagent is benoemd de heer C. L. C. Lucking, Joden-Breestraat 34.

De Commissie voor de Inschrijvingen:
Wm. HAAKSMA, *secretaris,*

Commissie voor het Suppletiefonds voor het onderwijs van de kinderen der Gemeente.

Met dankzegging vermelden wij de volgende ontvangsten. Collecte 29 Nov. f 489,80; door heeren diakenen Bloemgrachtkerk N.N. f 5.—; Funenkerk mej. C. P. f 0,25; Keizersgrachtkerk van H. B., dankoffer na herstelde gezondheid f 2,50; 1 coupon Sloterdijk f 0,50; dito Gereformeerde Kerk Amsterdam f 2.—.

Het zal niemand verwonderen als wij schrijven, dat wij gaarne een veel hooger bedrag konden vermelden. Wij hopen dat de gemeente steeds zal bedenken, dat bij al hetgeen waarvoor offers of ondersteuning gevraagd wordt, Kerk en School steeds nummer 1 moeten blijven, zal ons kerkelijk leven niet in verwarring verloopen. Het is voor kinderen aangenaam en noodig met andere kinderen omgang te hebben, maar nimmer mag de sympathie voor vriendjes en vriendinnetjes zoo ver gaan, dat de liefde voor vader en moeder daardoor wordt vergeten, want zij zullen er zelve de treurige gevolgen van moeten dragen. De Heere gaf ons Kerk en School, bewijzen wij Hem onze dankbaarheid, door ze niet te vergeten, maar Zijn naam ter eere te onderhouden.

P. N. HÖWELER, *Penningmeester.*
Martelaarsgracht 16.

Aan belanghebbenden wordt bericht, **dat den tweeden Vrijdag van iedere maand, des avonds van 7½ tot 8½ uur,** in elk schoollokaal eene wijkvergadering wordt gehouden, waar over zaken, het Suppletiefonds betreffende, gelegenheid tot bespreking zal zijn

In spoedeischende gevallen wende men zich tot een der volgende adressen.

Voor school No. 1, Kerkstraat:
bij br. H. G. VAN HARTESVELDT, 1e Weteringdwarsstraat 30.
Voor school No. 2, Nassaukade 124:
bij br. W. F. K. VERBURG, Leidschekruisstraat 36.
Voor school No. 3, Govert-Flinckstr.:
J. P. HORCHNER, Gerard Doustraat 156
Voor school No. 4, De-Wittenkade 75:
bij br. F. J RIETVELD, Nassaukade 123.
Voor school No. 5 Zeeburgerstraat:
bij br. H. W. KAMPERT, 1e Van-Swindenstraat 9.

De Commissie voornoemd:
J. BALHUIZEN, *voorzitter.*

Vereeniging voor Lager Onderwijs op Gereformeerden grondslag.

Sedert de laatste opgave in de Kerkbode mocht ik ontvangen voor onze scholen de navolgende giften:

Aandeel uit de Unie-collecte f 681,02, benevens f 51.— speciaal bestemd voor onze scholen; uit de collecte in de Raamkerk; onder letter O. f 2,50; voor de 6e School van den heer H. B. f 10.— en van mej. K. f 5.— door ouderling H. A. Munnik.

Den gevers hartelijk dankzeggende, blijf ik de stoffelijke belangen onzer scholen dringend aanbevelen.

Amsterdam, 24 Nov. 1911.

D. SCHUT, *Penningmeester.*

(Wegens plaatsgebrek moest dit bericht een week wachten.)

Het Bestuur bericht aan belanghebbenden, dat de eerstvolgende plaatsing van leerlingen aan School No. 2 (Nassaukade 124) zal geschieden op 1 Januari 1912 (en niet op 1 April). De daarop volgende plaatsing geschiedt op 1 October.

Er bestaat dagelijks gelegenheid tot inschrijving, bij het Hoofd der School.

Het Bestuur:
Ds. B. VAN SCHELVEN. *Voorzitter.*
Dr. JOH. C. BREEN, *Secretaris.*

*** Met hartelijken dank ontvangen van mevrouw V., geb. C., voor de kerk f 10.—, voor de armen f 10.—, voor het Gesticht voor Ouden van dagen f 10.— en voor de Weezen f 10.—.

L. NEIJENS.

*** In dank ontvangen voor het tekort van de kerk, onder het motto „Onderling Saamgebracht" f 9.—.

B. VAN SCHELVEN.

*** Met hartelijken dank ontvangen van mevr. G. f 10.— voor de Zending onder de Joden, als bewijs van belangstelling in de terhandneming van dezen arbeid door den kerkeraad.

W. KIRCHNER.

*** In dank ontvangen onder motto: „een kleine verrassing voor de Ouden van Dagen", f 3.—.

Th. H. VERHAVE.

Gereformeerde Vereeniging voor Ziekenverpleging.

Voor onze vereeniging werd op laatstleden Zondag gecollecteerd in de Funenkerk van mej. C. P. maandelijksche bijdrage f 0.25, en in de Bloemgrachtkerk, van N. N. f 5.—; terwijl wij verder van onbekenden ontvingen 1 partij kousen, 1 pak kousen en 4 kleine sloopjes.

Voor alle deze gaven zegt het bestuur hartelijk dank. Onze zuster C. P. vergeet ons niet; zij doet ons geregeld haar maandelijksche bijdrage toekomen. De Heere vergete den arbeid harer liefde niet.

Namens het bestuur,
W. DE VLUGT, *Voorzitter.*
Prof. Dr. L. BOUMAN, *Vice-Voorz.*
G. H. A. GROSHEIDE, *Secretaris.*
W. H. VAN SCHAICK, *Penningm.*
Prinsengracht 319.

*** Met hartelijken dank ontvangen voor de Inwendige Zending in Wijk VI, de volgende giften: van Mej. N. gecollecteerd in de Buiten-Amstelkerk f 1.—; letter K. L. S. door ouderling Boode f 1.—; van Mej. N. S. f 1.—; postwissel Ds. Kropveld te Kralingen f 2.50; Postwissel N. N. f 10.—; letter A. v G. gecollecteerd in de Keizersgrachtkerk f 1.—; letter A. v d V. voor een „lokaal" f 1.—.

E. NEIJENS,
Penningmeesterresse.

Vergadering van den Kerkeraad op Donderdag 30 November, 's avonds 7 ure.

De praeses opent de vergadering en gaat voor in het gebed.

Aanwezig zijn 7 predikanten en 53 ouderlingen.

De notulen der vergadering van 23 November worden vastgesteld.

Verschillende attestatiën kunnen worden afgegeven.

Een schrijven over het verleenen van zitplaatsen in de kerkgebouwen wordt doorgezonden naar de Commissie van Beheer.

Een aanklacht tegen een lid der gemeente wordt gesteld in handen van de betreffende wijk.

Een missieve van ds. Zwaan gaat voor praeadvies naar de deputaten voor de Zending.

Volgens advies der diakenen wordt aan de brs. v. d. Bos en Essink op de meest eervolle wijze, op hun verzoek ontslag verleend uit hun ambt.

Gehoord de kennisgeving, dat de a. s. classicale vergadering zal worden gehouden den 13n December, worden ds. Wijminga (sec. ds. Sillevis Smitt) en ouderling Ofman (sec. ouderling Touber) daartoe afgevaardigd.

Het schrijven van een naburige kerk aangaande een vertrokken lid, wordt gesteld in handen van de commissie voor attestatiën.

Aan de predikanten wordt opgedragen een regeling van de Kerstbeurten aan den Kerkeraad voor te stellen.

De gecommitteerden voor de wijken brengen onderscheidene rapporten uit.

Na de rondvraag gaat de praeses voor in dankzegging en sluit de vergadering.

De belijdenis van Ruth.

> Maar Ruth zeide: „Val mij niet tegen, dat ik u zoude verlaten, om van achter u weder te keeren; want waar gij zult henengaan, zal ik óók henengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik óók ververnachten; uw volk is mijn volk, en uw God is mijn God".
>
> Ruth I: 16.

Een drietal vrouwen bevinden zich op den weg, welke uit de velden Moabs leidde naar het land van Juda. In het midden loopt de oudste der drie, wellicht vroeger, vóór vele jaren eene schoone, lieflijke vrouw; thans echter gebogen van gestalte, wankelend van gang, met een gelaat vol van rimpelen, een oog dat van droefheid en zorgen spreekt, gelijkende op de bouwvallen van eene vroegre heerlijkheid; eerder een beeld der bitterheid dan eene bekoring van lieflijkheid, geen Naomi, maar eene Mara. Aan hare beide zijden wandelen twee jonge vrouwen, naar haren leeftijd nog jonge dochteren, door het moeilijke leven, door het vroege ingrijpen van den dood reeds weduwen; Orfa als de hinde en Ruth, eene vriendin. In haar oog straalt medelijden en haar zorgen streven om een steun en staf te wezen voor de van alles beroofde, voor de eenzame.

Aan de grensscheiding van beide landen staat het drietal stil. En de oudste zoekt zichzelve niet. Zij gevoelt zich niet in staat om aan de twee vergoeding te geven voor het verlies van eigen land- en maagschap, en weigert het offer der zelfverloochening te nemen van de twee jonge weduwen. Orpa, ook eene edele van karakter, keert zich om, en luid weenende kust zij Naomi en keert terug naar de velden van Moab. Het volk der Joden is haar volk niet, en de God der Joden is haar God niet; in hare ziel is geen dorst naar het levende water; zij zoekt Jehovah niet, want zij kent Hem niet, zij mist Hem niet, zij verlangd niet naar Hem.

Maar Ruth zeide. De andere van de twee weende mede, doch keert zich niet om; haar rug blijft gewend naar de velden van Moab en haar oog ziet naar het land van Juda; stilstaande beurt zij den éénen voet reeds op om voort te gaan, om eigen land en volk voor goed te verlaten. Zij wil mede met Naomi, die vóór tien jaren om brood het land der vaderen verliet, die arm is geworden in Moab en nu niet langer kan buiten de gemeenschap met haren God, die naar Jehovah smacht. Want Ruth wordt getrokken door eene sterkere macht dan het verlangen naar eenen man; zij gevoelt machtiger aandrift dan de begeerte om in liefdevolle toewijding zich te geven met haar jonge leven aan de gebogen en geknakte schoonmoeder. In haar is ontwaakt de behoefte naar het land en het volk des Heeren, naar den levenden God. Eenmaal gewekt sluimert die behoefte niet in, zij wordt sterker, zij is wakker, zij is bewust, zij dringt tot spreken.

De behoefte naar den levenden God, wonende in het hart van Ruth, zich openbarende door hare woorden! Bij ééne van de duizenden heidenen en heidinnen van die dagen. Bij ééne van de velen, die met Gods volk in aanraking kwamen. Bij ééne van de twee, die Naomi vergezelden! Wonder bewijs van de vrijmacht Gods, welke souverein, welke koninklijk is! Waarom deze? Waarom deze en niet Orpa? Waarom deze alleen en niet zij beiden? De vraag komt van onze lippen; doch het antwoord wordt niet door ons gegeven, wordt ook niet aan ons gegeven. Hij geeft het antwoord, voor wien deze vraag geene vraag is, maar een eeuwig weten; Hij, wiens eeuwig weten ook een eeuwig willen is. Later wellicht zal ook Ruth in zich de vraag vernomen hebben:

waarom ben ik uitverkoren?
waarom is 't op mij gemunt?

En voor haar is er geen ander antwoord dan voor ons, dat ééne: naar het welbehagen van zijnen wil.

Aldus staat op de grensscheiding tusschen Moab en Juda, op den weg naar Bethlehem de vrouw, die weleer niet tot het volk van Israël behoorde, en toch van vóór de grondlegging der wereld door den Heere tot het volk gerekend, en onder Israël, onder het ware, het afgebeelde, niet het afbeeldende, onder het blijvende Israël gerekend was; zij, de moeder van haar, die eeuwen later naar Bethlehem zal gaan, die de moeder zal wezen van Jezus, in wien die beide vrouwen zullen roemen:

Mijne ziel maakt groot den Heere,
en mijn geest verheugt zich in God,
mijnen Zaligmaker;
omdat Hij de nederheid zijner dienstmaagd heeft aangezien;
want zie, van nu aan zullen mij zalig spreken alle de geslachten;
nederigen heeft Hij verhoogd
en rijken heeft Hij ledig weggezonden.

Aanschouwt, gij die God kent en bemint, deze Ruth. Zij is een toonbeeld van Gods vrijmacht; Hij is koning, waarlijk koning; Hij is souverein!

Ruth, de Moabietische, is ons een toonbeeld van de vrijmacht Gods, welke aan niemand eenige gunst, allerminst de eeuwige zaligheid verplicht is. Hij deed aan Orpa geen onrecht, waar haar hart niets gevoelt voor het volk en den God der Joden. Hij deed aan Ruth geen recht; neen, Hij bewees haar onverplichte genade. De redenen voor Gods verkiezing en verwerping rusten niet in iemand of iets buiten Hem, maar alleen in zijn wezen. Daarom zijn zij ook onbegrijpelijk, onveranderlijk, onberouwelijk, oneindig.

Niet minder is deze jonge weduwe een toonbeeld van Gods almacht. Zij doet eene keuze, eene gewichtige keuze, eene levenskeuze.

Hoe is deze in haar ontstaan? Door kracht van opvoeding? Is deze keuze in haar ouderlijk huis in haar opgewekt? Is zij geworden door aanraking met het gezin van Elimelech? Door den man, die om brood zijn volk verliet? Ging er dan eene getrouwe, krachtige prediking van hem uit? Door het getuigenis van haren man Chiljon, die burger was geworden in het vreemde land, die zich thuis voelde in de velden van Moab, die niet hunkerde naar het leven en naar een graf in zijn eigen land?

Wij zoeken naar de middelen, welke God heeft gebruikt, en kunnen ze niet nauwkeurig aanwijzen. Dezelfde middelen hebben gewerkt op Orpa; in gelijke omgeving en onder gelijke levensomstandigheden heeft deze verkeerd; en toch keert deze zwagerin van Ruth weder tot haar volk en tot hare goden. Keer gij ook weder, zegt Naomi, uwe zwagerin na.

Gods almacht, zijn Heilige Geest, heeft het verstand van Ruth verlicht, haar hart ontsloten; Hij opent haren mond en doet haar voor haar innerlijk begeeren, voor haar steeds meer bewust weten ook de woorden der belijdenis vinden. In de ure der beproeving wordt zij beslister; het wordt voor haar zelve duidelijker en daardoor wordt hare belijdenis voller.

Niet in het medelijden met Naomi vindt hare handeling den diepsten grond, doch in de wetenschap dat zij vreemd is geworden aan haar eigen volk en aan hare goden, en dat zij zich één gevoelt met het volk van Naomi, en dat de God van Naomi, die voor deze Mara zoo rijk is geworden, ook haar God is. Aan Zijn volk verbonden, en dus ook aan Hem verbonden. Aldus wordt deze keuze beproefd, maar bezwijkt in de beproeving niet, doch wordt bevestigd, omdat zij gegrond is in het leven, dat God door wedergeboorte in haar heeft gewekt.

Dat de kerk des Heeren roepe, opdat de Heere dit leven wekke in het midden van zijne kerk, in het midden van hen, die rondom ons leven, bijna geheel vervreemd van zijne kennis, in het midden van heidenen en mohammedanen; dat Hij dit leven tot openbaring doe komen in duidelijke, zelfbewuste belijdenis; dat Hij zichzelven verheerlijke door de schittering van zijne vrijmacht en almacht, welke roept en bevestigt!

Advertentiën.

De advertentiën maken geen deel uit van het officieel orgaan.

Zoo de Heere wil en zij leven hopen onze Broeder en Zuster
J. W. MICHEL
en 4519
W. SINDORFF
den 21sten December a.s. hunne
40-jarige Echtvereeniging
te herdenken.
Namens Broeders en Zusters,
P. MICHEL.
Amsterdam, 7 December 1911.

Den 15en December hopen onze geliefde Ouders
JAN AUGUST KROPF
en 4543
ALIDA GORDIJN
hunne
12½-jarige Echtvereeniging
te herdenken.
Hun liefhebbende Kinderen,
JAN.
JO.
Frederik Hendrikstraat 108.

Heden overleed, na een kortstondig lijden, onze geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder
HESTER WIELINGA,
Weduwe van
MACHIEL VAN ES,
in den ouderdom van 73 jaren. 4524
H. VAN ES.
H. VAN ES—GROENEVELT.
H. A. VAN ES.
E. VAN ES—JANSEN.
J. W. DE WAAL—VAN ES.
TH. B. DE WAAL.
JOH. VAN ES.
J. W. VAN ES—MIJST.
J. F. J. FELS, (*Batavia*).
T. M. VAN ES.
G. VAN ES—ALBRONDA.
A. M. KNOOP—VAN ES.
JAC. KNOOP JR.
en Kleinkinderen.
Amsterdam, 27 Nov. 1911.
Prinsengracht 52.

De familie zegt hartelijk dank voor de vriendelijke behandeling van de Zusters van de Gereformeerde Ziekenverpleging in de Ter Haarstraat, door den overledene ondervonden.

Tot onze diepe droefheid overleed heden, na een langdurig doch zeer geduldig lijden, onze geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader
4514 de Heer
JOHAN ANTHON SNIKKERS,
in den ouderdom van ruim 59 jaren.
Wed. J. A. SNIKKERS.
B. VAN DER HORST.
J. N. SNIKKERS.
H. SNIKKERS—EVELEENS.
J. A. N. SNIKKERS
en Kleinkinderen.
Amsterdam, 25 Nov. 1911.
Groenmarktkade 1.

Na een langdurig, smartelijk doch geduldig lijden ontsliep 25 November l.l. zacht en kalm, in de volle verzekerdheid des geloofs, mijn innig geliefde Echtgenoote en der kinderen zorgdragende Moeder Mej.
ANTJE DE BOER,
in den ouderdom van 32 jaar. 4517
De Heere sterke ons in dit zoo zwaar verlies.
Namens wederzijdsche Familie:
J. VISSER en *Kinderen.*
Krayenhoffstraat No. 25, 2e étage. 4517

Voor de vele blijken van belangstelling op den 25en November ontvangen, betuig ik mijn hartelijken dank.
4530 L. NEIJENS.

Bijbeltentboekhandel, Prinsengracht 60.
4523 Kerstuitdeelingen; Kerstgeschenken.

SINT-NICOLAASFEEST.
Ondergeteekende bericht zijn geachte clientèle dat de St. Nicolaas-étalage gereed is.
Specialiteit in: **Fijne Chocolade letters, Boterletters, Harten, Hammen etc.**
Borstplaat, Marsepein, etc.
Beleefd aanbevelend,
4539 Hoogachtend
M. F. SCHERPBIER,
Bloemgracht 132.
TELEFOONNUMMER 9806.

Begrafenis-Onderneming
W. GERHOLT Jr.,
Frederik Hendrikstraat 96. 4115

ANDERSON & BRINK,
Commissionnairs in Effecten,
Heerengracht 140
b.d. Leliegracht 3610
Telephoon 5754. AMSTERDAM.
Coupons-prolongatiën-rekening-courant.

NAAI- en KNIPLES gratis aangeboden voor een *net Meisje,* genegen hiervoor één boodschap per dag te doen. Mejuffr. H. SEVERS, Da Costakade 184, bel-étage. 4529

AMER. ORGEL
2 spels **Amer. Orgel** ter overname aangeboden met 11 registers w.o. Vox Humana, dubbelen coupler enz., twee kniezwellen met garantie. Te zien Kerkstraat 86 bij de Leidschestraat. 4558

Kinder Zending-Vereen. „Constantia".
De Openbare Samenkomst kan op *Maandag 4 Dec. e.k.* **niet doorgaan.** 4552

Maandag 11 December a.s.
des avonds 8 uur,
zal D. V. vanwege den Kerkeraad in de Keizersgrachtkerk een samenkomst worden gehouden in het belang van:
De Zending onder de Joden.
De leiding van de vergadering is opgedragen aan den voorzitter van de Kerkeraadscommissie,
Ds. H. W. VAN LOON,
terwijl als spreker zal optreden
Ds. J. DOUMA,
predikant te Watergraalsmeer.
4548 (*Zie verder de officieele mededeelingen.*)

Welke geschenken moeten wij op het Kerstfeest uitreiken? !!!
ANTWOORD: Bij deze vraag behoeft men niet verlegen te staan bij het raadplegen van den zooeven verschenen Catalogus van **J. M. Bredée's Boekhandel en Uitgevers-Mij. te Rotterdam.**
Hier toch vindt men een lijst van 227 verschillende Zondagsschoolboekjes, die door de pers warm zijn aanbevolen. *De Schatkamer* van 15 Nov. zegt hiervan:
»Vroeger heeft het mij meermalen getroffen, dat men het meest in den geest der ouders en der kinderen van de Zondagsschool handelde door elders de **Kerstboekjes** te bestellen. De **teksten** daarentegen kon men nergens zoo fraai krijgen als bij **Bredée.** Doch dit jaar is de concurrentie zoo sterk, dat ook **de boekjes van Bredée** alle aanbeveling, ja zelfs den voorrang verdienen. Kosten noch moeite heeft men gespaard. De uitvoering is keurig. De smaak der kleinen wordt op deze wijze veredeld.«
Uitdeelingskaartjes en **Tekstkaarten** vindt men hier verder in **110** Seriën of in meer dan **600** soorten. Verder **Beloonings kaartjes** in **66** soorten. **Bijbelsche platen** en **Kinderplaten, Gedenkplaten, Lichtkruizen, Zondagsschoolroosters** van *f* 2.— de 100, **Glasteksten, Kerstboomversieringen, Fluweel-Teksten** en **Teksten op hout, Wekelijksche Kalenders** van *f* 15.— de 100, **Werken van smaak, Stichtelijke lectuur, Leesteekens, Gelegenheidsboekjes** enz. enz.
Men lette op de gunstige bepalingen, waar reeds bij 10 stuks voor den halven prijs geleverd wordt. Zie de Catalogus, die op aanvraag franco wordt toegezonden, ook door den boekhandel.
Op aanvraag geschieden zichtzendingen.
☞ De bundel **„Kerstklokken"** is gratis verkrijgbaar na inzending van **20 cts.** voor de porto. **Men wachte niet te lang!** Vraag prospectus **„Samuel".** Nieuwe Zondagsschool-Bibliotheek van tekstkaartjes en boekjes. Prijs per jaar *f* 2.50. 4518

EENIG
voor
St. Nicolaas Cadeau
is een Hoed uit
DE VLINDER
7 Haarlemmerstraat 7,
AMSTERDAM.
4538 Firma SMIT & DE VRIES.

WIJGH & Co.
le Const. Huijgensstraat 80 — Telephoon 7463.
Wij stalden weder uit voor den
a.s. ST. NICOLAAS:
een fijne sorteering Chocolade, Bonbons, enz., in doozen, de bekende Chocoladeletters en
Japansche en Chineesche Goederen, als:
Kunstvoorwerpen, fraai mand- en aardewerk, gelakte doozen en bladen, antimonium en cloisonné voorwerpen, prenten, afgepaste crêpe katoenen blouses, ceintuurgespen, theepotten, tête à têtes, kop en schotels enz.
4532 Beleefd uitnoodigend, WIJGH & Co.

HORLOGES. PENDULES.
GOUD- en ZILVERWERKEN.
Uitstekende kwal. - Lage prijzen. - Groote keuze.
GEBRs. BREEN,
Nieuwendijk 172. Rozengracht 53. Haarlemmerstr. 72.
TELEPHOONNUMMER 9861.

Voorhanden alle werken van
Dr. KUYPER, Dr. BAVINCK, enz.
Koraalboeken van Worp, e.a.
J. R. HAVERMAN Jr.,
BOEKHANDEL, 4534
Ferdinand Bolstraat 65 bij de Albert Cuypstraat.
SPECIALITEIT IN
solide LEDERWAREN.

Fa. P. E. VERBEEK
bericht hiermede de ontvangst van een groote sorteering
Wandteksten, Jongens- en Meisjesboeken
in prachtband.
Doozen Luxe Post en Cartes Correspondence,
vanaf 30 cents tot *f* 2.50.
4468 Specialiteit in
Prentenboeken.
Verder vele Nouveautés voor de a.s. FEESTEN.
HUIDENSTRAAT 6,
bij de Heerengracht.
DRUKWERK — LEESBIBLIOTHEEK — BOEKBINDERIJ.

Firma W. VAN DER BEND
Confiseur-Pattissier, Quellijnstraat 80,
bericht zijne geachte cliëntèle dat de St. Nicolaas-etalage gereed is, en ruim voorzien van allerlei aardige surprises in **Chocolade** en **Marsepein, Chocolade letters, Borstplaat, Marsepein** en **luxe doozen** enz. enz. Houdt zich beleefd aanbevolen voor levering van **Banketletters à 60 cents** per pond, alsook van **Marsepeinharten, hammen** enz. enz. alles van de bekende prima kwaliteit en keurige afwerking. Gelieve bestellingen vroegtijdig ons te doen toekomen.
Beleefd aanbevelend.
4535
Telefoon 5823 Noord. **Zondags gesloten.**

Tweede Blad.

Bijblad van de Amsterdamsche Kerkbode 3 December 1911, No 1296.

Amsterdam, 2 December 1911.

In ettelijke bladen verscheen dezer dagen een schrijven van ds. Renkema, waarin gemeld werd. dat het gemeentebestuur van Rotterdam het initiatief genomen had tot het geven van eene kostelooze verklaring van de burgerlijke huwelijkssluiting, ten bewijze daarvan voor hem, die het huwelijk kerkelijk bevestigt.

Ons is gebleken dat de eere der navolging wèl aan Rotterdam toekomt, maar dat die van het initiatief moet toegekend aan het gemeentebestuur van Amsterdam, dat reeds sinds langen tijd op dergelijke wijze in deze behoefte voorziet.

Waar deze twee gemeenten voorgingen, mogen de anderen spoedig volgen, opdat een misstand uit den weg geruimd worde, die blijkens het op de jongste Generale Synode verhandelde velen een doorn in het oog is.

Aan het rapport omtrent den arbeid ter behartiging van de belangen der Hollanders in de Rijnprovincie en Westfalen, uitgebracht op de Particuliere Synode van Gelderland van dit jaar, ontleenen wij de volgende bijzonderheden.

Homberg bij Ratingen. Ons overzicht vangt aan bij de Kerk te dezer plaatse, welke door de goede zorgen van de Kerken der classis Zutfen de eerste in Rijnpruisen geïnstitueerde hollandsche Gereformeerde Kerk is.

Deze gemeente, niet groot in ledental, leed het vorig jaar een gevoelig verlies door het vertrek van zeer achtenswaardige en bruikbare lidmaten. Echter gaan de broeders aldaar stillekens voort met hun samenkomsten op den rustdag te houden.

Kerkelijk leeft deze Kerk met de Kerken van de classis Arnhem saam, welke er voor zorgt, dat hare predikanten er vacatuurbeurten vervullen. De kosten daaraan verbonden neemt de classis voor hare rekening; terwijl deze kleine gemeente ook nog steun erlangt uit de kas voor den arbeid ten behoeve van de geestelijke belangen der Nederlanders in de Rijnprovincie en Westfalen, om van tijd tot tijd predikanten te kunnen uitnoodigen, er het Woord Gods te bedienen. Zoo blijft deze gemeente in stand, door Gods genade tevens blijk gevende, dat er een gezonde kern van geestelijk leven is.

Door het vertrek van ds. A. G. Akkerhuis van Ruhrort naar Ierseke en van ds. Z. Hoek van Duisburg naar Zevenhoven is deze Kerk bedroevend ontbloot van bijstand-in-de-nabijheid.

Duisburg. Meer dan Homburg, waar beide genoemde dienaren des Woords hulpe boden en ds. Hoek ook catechiseerde, verloor de Kerk van Duisburg door het vertrek van haren leeraar ds. Z. Hoek. Na niet zonder zegen gearbeid te hebben gedurende zijn vierjarig verblijf, meende hij van arbeidsveld te moeten veranderen.

Te Duisburg predikte hij des Zondags te 9½ ure in het „Gemeindehaus am Stapelthor", en te 3 ure in de „Johanniskirche", door de duitsche „Evangelische Gemeinde" op billijke voorwaarde (100 Mk. per jaar) afgestaan. De „Confirmandensaal" van de „Lutherkirche" werd twee avonden voor de catechisaties beschikbaar gesteld. Na het vertrek van ds. Hoek schijnt de vrees gegrond voor min gewenschte verandering; echter is voor het oogenblik nog niets zekers mede te deelen.

Eene telkens zich herhalende moeilijkheid bestaat in de aanvulling van den Kerkeraad bij aftreding. Dit kan zeker geene verwondering wekken, als gelet wordt op de onderscheidene herkomst van hen, die hier bijeen zijn uit verschillende streken van ons land, en uit onderscheiden kerken; vermits niet gevraagd wordt tot welke kerk of kerkgenootschap iemand in het vaderland behoorde, maar of met de Gereformeerde Belijdenisschriften instemming betuigd wordt en of beloofd wordt daarnaar te leven.

Zooveel mogelijk geschiedt elke week huisbezoek bij de leden der gemeente maar ook bij de hollandsche schippers, die met hun vaartuigen in de havens aangetroffen worden. Wegens onvoltalligheid van den Kerkeraad kon het huisbezoek een tijdlang niet genoegzaam gedaan worden.

Ook in 1910 verlieten enkele hollandsche families Duisburg om in het vaderland brood te zoeken; terwijl met hetzelfde doel velen uit Nederland terugkeerden.

Twee huisgezinnen te Düsseldorf verzochten met de Kerk te Duisburg te mogen saamleven; eveneens deden dit families te Mülheim Speldorf; zelfs eene familie te Mülheim Saarn, en een viertal te Langenberg Rheinland. Gelijk aan deze, werd ook aan een paar huisgezinnen in Crefeld's nabijheid, te Sint Hubert, een dergelijk verzoek toegestaan.

Om dezen buitenleden de gelegenheid te geven het heilig Avondmaal te gebruiken zonder daartoe gebruik te maken van spoortreinen, besloot de Kerkeraad tweemaal 's jaars op werkdagen de tafel des Heeren aan te richten: op Goeden Vrijdag en op den „kaiserlichen Buss- und Bettag".

Bij het afscheid van ds. Hoek heb ik de liefde en achting voor zijnen persoon en de groote waardeering van zijnen arbeid mogen opmerken. Daarbij bleek, uit de vertegenwoordiging van het presbyterium door twee zijner leden, hoezeer ook van duitsche zijde met waardeering dit werk wordt gadegeslagen.

De jongelingsvereeniging moest in het begin des jaars hare samenkomsten staken. Dit kan niet te zeer betreurd worden, daar er jongelingen genoeg zijn, die noodig hebben zich te sterken in het geloof. Dit schijnt bij velen niet gevoeld te worden.

Een gemengd koor oefent zich geregeld ten huize van den heer Surmund. Sinds eenigen tijd is dit koor van ongeveer 20 leden in een mannenkoor omgezet. Bij het afscheid van ds. Hoek, eerelid van deze vereeniging, kon ik de vrucht van ijverige oefening waarnemen. Ernstige toeleg om zich te bekwamen kan haar niet ontzegd worden.

Er is eene Zondagschool door meer dan veertig kinderen bezocht. Gepoogd wordt om in het noordelijk gedeelte der stad, waar ook vele Hollanders wonen, eene tweede Zondagschool te openen. Op dit terrein valt eene liefelijke samenwerking van Hervormden en Gereformeerden te vermelden.

In den loop van het jaar had ik met ds. Hoek een onderhoud met den superintendent ds. Terlinden, en vlak er op met den voorzitter van het presbyterium, ten einde van de zijde der Evangelische kerk eenige finantiëele hulp zou worden verleend. Het bleek echter, dat de Hervormde gemeente meer de sympathie had weten te verwerven; gemakkelijk is dit te verstaan, als men weet, dat de Hervormde kerk zich bij de duitsche Staatskerk aandient als de nederlandsche Staatskerk; en dat velen in de duitsche kerk zekeren afkeer koesteren van eene kerk met eene welomschreven confessie. Toch wordt de moed niet opgegeven, dat een hernieuw verzoek door den bijstand van hoogkerkelijke personen, der duitsche kerk toegestaan worde. Geene poging mag onbeproefd gelaten om de zorge voor onze landgenooten beter te doen zijn. En juist waar zij op zoo velerlei terrein hulp behoeven zal onze ernst eerst uitkomen, als bij elke voorkomende behoefte blijkt, dat daarop tevoren reeds gerekend is. Maar daartoe is geld noodig.

De Geref. kerken in Nederland.

Drietal: te

Leiden (vac.-J. Douma), Dr T. Hoekstra, te 's-Hertogenbosch; C. Lindeboom, te Gorinchem, en F. C. Meyster, te Zegwaart.

Beroepen: te

Stroobos, O. Boersma, te Ezinge.
Nieuweroord (Dr.), C. J. Bos, te Spijk.
Pieterburen, E. van der Laan, te Wijckel en Balk.
Wirdum, B. Heeres, te De Lier.
Bozum, W. F. C. van Helsdingen, te Cubaard.
Ambt-Vollenhoven (A.), G. H. Dijkstra, te Drachtster-Compagnie.
Middelburg (C.), J. B. Netelenbos, te Heerenveen.
Dieren, F. C. Meyster, te Zegwaart.
Wildemstad, G. Bax, te Holten.

Aangenomen naar:

Eestrum (Fr.), M. P. Pel, candidaat te Stroobos.
IJselstein en Benschop, E. Vonk, te Gameren.

Bedankt: voor

Werkendam (A), H. Meijering, te Katwijk a/d Rijn.
Ridderkerk, H. R. Nieborg, te Bleiswijk.
Ulrum (Gr.), A. S. Schaafsma, te Ten Boer.

*** *Nieuw-Amsterdam.* Na des morgens te zijn bevestigd door Ds. H. Hangelbroek, van Borger, met een predikatie uit Gen. 12: 2d, deed Zondag Ds. N. Duursema, van Pieterburen gekomen, zijn intrede. Ds. Duursema had tot tekst: Hand. 10: 20.

*** *Twijzelerheide* Woensdag 22 Nov. had de ingebruikneming plaats van het nieuwe kerkgebouw voor de Gereformeerde kerk van Kooten. Met Psalm 134 wekte haar leeraar, Ds. C. van Mourik, de gemeente op tot lof en dank aan God. Daarna voerde o.a. nog het woord Ds. H. K. Zijlstra, emeritis-predikant te Kooten en Ds. J. G. R. van Mourik van Hantum.

*** *Wijckel.* Vrijdagavond 24 Nov. l.l. werd het nieuwe pijporgel in gebruik genomen. Ds. E. v. d. Laan hield daarbij een toepasselijke rede uit Psalm 150.

Het orgel, dat de firma Bakker en Timminga, orgelfabrikanten te Leeuwarden, alle eer aandoet, is met de nieuwgebouwde galerij een sieraad voor de kerk.

*** *Stedum.* Wijlen W. Kuipers en echtgenoote te Kroddeburen (gemeente Ten Boer) hebben aan onze Kerk *f* 2000.— vermaakt, vrij van alle rechten.

VOOR DE KINDEREN.

De twaalf teekens.

I.

We hebben allen wel eens in den Almanak gelezen: „De zon in den Ram", „de zon in den Schorpioen" enz., en menigeen vraagt wat dit toch eigenlijk beduidt, en waar die Ram en die Schorpioen zitten.

Dierenriem of Zodiak heet een (denkbeeldige) gordel aan den hemel, binnen welken zich de planeten bewegen. De oude sterrekundigen verdeelden hem in twaalf deelen, waarvan de zon telkens één doorloopt, schijnbaar althans. Maar menigeen heeft aan den hemel tevergeefs gezocht naar de sterrebeelden van den dierenriem, doch vond noch den Schutter, noch den Schorpioen, 'n het kort, geen één van die twaalf teekenen van den zonneweg. 't Zal blijken hoe dat komt.

De oude Grieken en Romeinen hadden valsche begrippen aangaande den loop en de beweging der hemellichamen. Zij geloofden, dat de zon elken morgen op een vurigen wagen uit de kimmen steeg, om op haar tocht licht en warmte mede te deelen. Schoon zij overtuigd waren, dat deze godheid, evenals een sterfelijk wezen, zich elken avond ter rust begaf, hadden zij toch dikwijls opgemerkt, dat zij, van dag tot dag, op eene verschillende plaats te voorschijn kwam, en slechts om de twaalf maanden tot hetzelfde punt terugkeerde.

Zij verbeeldden zich nu, dat de onderscheiden sterren, in welker schijnbare nabijheid de zon zich iedere maand vertoonde, de schitterende zuilen van een paleis waren, hetwelk de zonnegod, eens in het jaar, gedurende dertig dagen, bewoonde. Aan elk van deze gewaande paleizen hadden zij een naam gegeven, die hun één van hun goden of helden, of één van dier meest beroemde bedrijven of lotgevallen te binnen bracht.

De Ram was dezelfde, waarop Phrixus en Helle de vlucht namen, om de woede van hun stiefmoeder Ino te ontkomen. Phrixus en Helle waren kinderen van Athamas, koning van Thebe: zij werden vervolgd door hun stiefmoeder, en ontvloden, volgens de fabel, op een ram met een gouden vacht. Zij waagden, op dit buitengewone dier, den tocht over eene engte van de Zwarte Zee, die naderhand de Hellespont genoemd werd, naar Helle, die in de golven het leven verloor. Phrixus kwam behouden in Colchis, waar hij de gouden vacht van zijn ram aan den god Mars toewijdde, die deze dag en nacht door een verschrikkelijken draak liet bewaken en onmetelijke schatten uitloofde aan ieder, die het kostbare kleinood in zijn macht wist te krijgen.

(Slot volgt.)

BOEKAANKONDIGING.

De arbeid is des menschen maar de wasdom van God. Leerrede uitgesproken bij de herdenking van zijn 25-jarig ambtsjubileum door J. H. Landwehr, v. d. m. te Rotterdam. Rotterdam. J. C. Groenewegen. 1911.

Ziehier een gelegenheidswoord; aan het slot is dat merkbaar, waar een terugblik wordt gegeven op den afgelegden weg. Toch bleef het eene bediening des woords, gelijk elke prediking dat steeds behoort te zijn. Stichte zij ook in dezen vorm nog velen!

Menigerlei genade. Wekelijksche leerredenen onder redactie van dr. P. A. E. Sillevis Smitt en dr. B. Wielenga, met medewerking van vele Geref. predikanten. Kampen J. H. Kok. 1911.

Van week tot week zorgen redacteuren en uitgevers voor eene leerrede. Zij oogsten dank in tal van vacante kerken; ook in menige woning, waar een oude van dagen of een kranke verhinderd is op te gaan; en bij zoovelen als aan stichting en opbouwing ook door gelezen predicatiën behoefte hebben.

Christelijke arbeid. Officieele gids van stichtingen en vereenigingen, die in Nederland en Nederl.-Indië christelijken arbeid verrichten. Bewerkt onder toezicht van jonkvrouwe H. B. de la Bassecour Caan. Tweede druk. J. Bootsma. 's Gravenhage.

Dit is een nuttig boek, waarin tal van gegevens bijeen zijn gebracht. Het geeft zelfs meer dan de titel belooft; want er is ook nog eene rubriek »Rijkstoezicht; Rijks- en neutrale instellingen". Jammer dat van de Zending der Gereformeerde Kerken zoo bijna niets wordt vermeld!

INGEZONDEN STUKKEN,

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.)

„Dorkas" voor de wijken V en VI.

Deze vereeniging had op hare jongste jaarvergadering een aangenaam samenzijn van hare leden met den eere-voorzitter en eenige diakenen, die als gasten tegenwoordig waren. Zij telt thans drie en twintig werkende leden. De verslagen teekenden eenen opgewekten geest, zoowel dat van de secretaresse als van de penningmeesteresse, evenals ook het welkomstwoord van de presidente. Met dank werd nog vermeld wijlen mej. H. Los, die van hare sympathie blijk had gegeven door het vermaken aan den krans van hare naaimachine en van een legaat groot f 25.—. Uit de mededeelingen bleek, dat aan vijfentwintig gezinnen hulp was verleend; 346 kleedingstukken waren uitgedeeld, zoo wollen als katoenen. Aan contributies en giften was geïnd f 338,15½; aan grondstoffen en grutterswaren was uitgegeven f 325,28, zoodat er dit maal van een batig saldo van f 12,77½ melding kan worden gemaakt. Natuurlijk hield dit feit verband met bovenvermeld legaat. Verslag werd ook gedaan van wat de bezoekende zuster bij hare ommegangen wel eens ontmoet, waaruit bleek dat menig gezin niet alleen diakonale zorg maar haast meer nog bezoek en verzorging van de opzieners behoeft. De mededeelingen werden afgewisseld met psalmgezang, éénmaal ook door een meerstemmig zingen van psalm 24 door eenige leden. Een woord van opwekking van den eere-voorzitter besloot het samenzijn, dat omlijst was door gebed bij den aanvang en aan het einde. Groeie en bloeie deze krans! Presidente is mej. G. Monnik, Lijnbaansgracht 292; vice-presidente, mej. A. Kampherbeek, 2e Weteringdwarsstraat 53; secretaresse, mej. J. J. van Amerongen, 2e Weteringdwarsstraat 6; vice-secretaresse, mej. L. A. E. Roest; en penningmeesteresse mej. M. S. Roest, beide Johannes Verhulststraat 104.

Aan de vrienden der Theologische School.

Hoewel als vast staande aangenomen kan worden dat alle vrienden en voorstanders der Theologische school te Kampen voldoende bekend zijn met de werking dier inrichting, was het toch verblijdend, officieël van de Synode te vernemen, dat de resultaten der opleiding aan genoemde school gunstig zijn. Het is daarom, dat ondergeteekenden aan alle voorstanders voor het behoud der eigen inrichting, die van meening zijn, dat Amsterdam de hand aan den

ploeg dient te slaan, om door organisatie te komen tot bevordering van den bloei onzer school, vriendelijk doch dringend verzoeken hun naam en adres aan een der onderteekenaars te zenden.
D Westerling, Balistraat 25 II; A. Riemersma sr., 2e Oosterparkstraat 122 III; A Bijland, Hugo de Grootkade 20.

Kinderzendingvereeniging buurten T, U, V, W en ZZ.

De verzamelaars worden verwacht Dinsdag 5 Dec., 's av. 6½ uur, Von Zesenstraat 116.

Vergadering der jongedochtersvereeniging »Priscilla" op Woensdag 6 Dec. 's avonds 8 uur, in de doopkamer der Funenkerk.

Vergadering met de leden op Donderdag 7 Dec. 's av. 7½ uur in het gebouw de „Zendingszaak", Von Zesenstraat 50.

Kinder-Zendingvereen. „Constantia".

Maandagavond 7½ vergadering.
Jonged. Ver. v. d. Duynstraat 5.
Woensdagavond 7 uur verg. met de kinderen, leden der Ver., School De Wittenkade 75.

Jongelings-Vereeniging „Paulus".

Doel: de liefde voor en de kennis omtrent het werk der Zending te verwekken en te bevorderen.)

Vergadering Vrijdag 8 December a.s. des avonds 8 uur in de doopkamer der Raamkerk.
Ge.. ouwe opkomst zeer gewenscht.

Oud-Leerlingen-vereen. „Adeodaat".

Woensdag: Afd.I Bestuurs- en Propagandaclub, school Nassaukade 124.
Donderdag: Jongedochtersafd. I.
(**Wegens omstandigheden uitgesteld.**)
Donderdag: Jongedochters afd. II, school Govert-Flinckstraat 191.
(**Zaterdag**): Afd. II, 2e Jan-van-der-Heijdenstraat 26.

Oproeping.

Binnenkort oprichting eener Jongedochtersafdeeling aan de Funenschool Reeds melden zich eenige vrouwelijke oud-leerlingen hiervoor aan. Zij die lid der op te richten afdeeling wenschen te worden of de oprichtingsbijeenkomst wenschen bij te wonen, geven hiervan kennis aan het secretariaat Palmstraat 97, voor Zaterdag 9 December a.s.

Advertentiën.

De advertentiën maken geen deel uit van het officieel orgaan.

Nette **Dienstbode** gevraagd van 7½—7 uur, met goede get., *f* 3,50 per week. Aanmelden 's av. van 8—9 uur Jan Willem Brouwerstraat 18, bovenhuis. 4546

Meisje gevraagd

van omstreeks 16 à 17 jaar, in een Chr. gezin, op een klein dorp bij Amsterdam, om de vrouw behulpzaam te zijn in de huishouding, lieist van de Geref. Kerk of Chr. beginselen. Goede behandeling verzekerd. Fr. br., D. G. Krüse Jzn., Holysloot gem. Ransdorp. 4515

In een stil gezin wordt **Kost en Inwoning** aangeboden voor een *net Persoon*. Adres de Wed. KOOIMAN, Beerenstraat 19. 4554

GEVRAAGD

voor een **ernstig ziek Meisje**, dat steeds bedlegerig is, een **Kapok-Matras** (1-persoons).
C. L. FORTRIEDE,
v. Oldenbarneveldstr. 75.
J. L. BEEN,
4540 Jacob Catskade 51,
(*Diakenen wijk 9*).

Te huur een HUISJE

voor een klein gezin, van alle gemakken voorzien. Huurprijs *f* **2.75** per week, 2e Weteringdwarsstraat No. 8. 4528

Een opzichteres van huizen had nog gaarne **eenige Perceelen in opzicht**, goede informatiën staan ten dienste. Br. fr., motto „Opzicht", Bureau van dit Blad. 4516

Friesche Aardappelen.

Bezorgd franco huis à *f* 3.— per mud beslist best. Monster vooraf. Adres **G. HOLLANDER, Domselaarstr. 27.** 4541

Koffie van hoog gehalte
70 ct.
J. G. van Balen
GEDEPON. MERK VB
kortestraat Nieuwendijk 15,
AMSTERDAM TELEF. 3482
PLAATSEN WAAR GEEN FILIAAL,
BIJ 4½ KILO FRANCO
4132

H.H. Winkeliers!
OUDE KRANTEN
à **3 cent per K.G.** te koop.
Bureau Kerkbode. 1756

Geldersche Hammen, Muisjes, Rookvleesch.
Bankethammetjes vanaf f 1.90 per stuk,
Rolhammetjes vanaf f 1.90 per stuk.
Zeer geschikt voor ST. NICOLAASCADEAUX.
-: H. H. BIJTELAAR, :- 4550
Haarlemmerdijk 85. Telefoon 8950.

GEBROEDERS BARENDS.

Magazijn van

Gouden en Zilveren Werken.

Raadhuisstraat 53.

Opgericht Ao. 1855. Telephoon 3557.

KNIP- EN MODELCURSUS.

In korten tijd leert men **Maatnemen, Patroonteekenen, Knippen**, en een **Cost.** voor zich maken, alsook Mantels en Reform. **Dagcursus f 10.—. Avondcursus f 8.50.** Ook is aan deze Inrichting een **Maandcursus** voor Jonge Dames, die de school pas verlaten hebben, **f 3.**— p.m. privaatles, **50 ct.** de 2 uur. **Weteringstraat 16,** bov.h. 1517

B. VAN DER LAND's Boekhandel
(P. VAN DER KAMP).
Rembrandtplein 18. Telephoon 5730.
Levering van alle Binnen- en Buitenlandsche Boekwerken en Tijdschriften. Voorhanden: de nieuwste Litteratuur. 4521
Ruime keuze SCHEURKALENDERS.

HELDER WASCHGOED.
gesteven en gemangeld **12cen per kilo.** 40 stuks f 1.—. 3 ct. groot 2 en 1 cent. Binnen 8 dagen thuis. WESTRA, Da Costakade 143. 4131

Aardappelenhandel, Egelantiersgracht 70.
Winteraardapp. 5 kop 2 schepp.
Zeeuw. Bonten *f* 3.60 p. m. 27 ct.
„ Blauwen „ 3.40 „ „ 25 „
Eigenheimers „ 2.75 „ „ 21 „
Extra Graafjes „ 2.60 „ „ 17 „
Franco thuis geheele stad. 4544

J. W. PRONK,
Van Swindendwarsstr. 8.
beveelt zich aan voor de levering van **WIJN.** 4126

DAMES!!!
Helder Waschgoed gratis gemangeld en gesteven, keurige aflevering. 4125
Groot goed 4 cent, klein goed 3, 2 en 1 cent per stuk, met 4—6 en 8 dagen klaar.
Wasscherij „DE ZON"
Admiraal De Ruyterweg 92.
TELEFOON 1211

WOL SAJET
Geen Filialen.
Let s. v. p. op naboots.rg.
KATOEN
voor alle doeleinden koopt U beslist het best en het billijkst in het bekende **Wol- en Kousenmagazijn** 4325
DE WOLBAAL, Rozengracht 19-21,
Opg. 1899 C. TER HEEGE Jr. o.d. Prinsengracht.
Mach. Brei-Inrichting. — Kousen en Sokken.

Stoomwasscherij OOSTERPARK.

Ie Oosterparkstraat No. 128—134.

Aan de Inrichting is toegevoegd eene Afdeeling voor het Uitstoomen en Verven. Voor spoedige en keurige aflevering zal worden zorg gedragen. 3516

Filialen: **Frans Halsstraat 60; Van Swindendwarsstraat 17; Torbeckeplein 6; Weesperstraat 99; Heisteeg 1 en Beukenweg 23.** Verder te **Muiden** en te **Weesp.**

Telefoon No. 1754. AMSTERDAM.

HYPOTHECAIRE CREDIETBANK

TE AMSTERDAM, PRINSENGRACHT 658.

COMMISSARISSEN:
P. H. POUWELS.
P. POUWELS Jr.
Mr. H. BIJLEVELD Jr. 9

DIRECTEUR:
H. J. DANE.

De Hypothecaire Crediet bank te Amsterdam geeft Pandbrieven uit ter grootte van: f 1000.--, f 500.--, f 250.-- en f 100.-- tegen een rente van 4½ % per jaar.

HORLOGES Eenig fraaie keuze.
PENDULES le kwaliteiten.
KLOKKEN 2 jaar garantie.
Leidschestraat 86-88.
P. LAMERIS Wzn - Horloger.

Waakt en Bidt.

Psalmboekjes met volledige Liturgie, bij de Gereformeerde Kerken in gebruik. Groote keuze bij **A. v. ROSSUM. Singel 344.** 4527

„De Goedkoope Bazar",

27 MARNIXSTRAAT 27.

Tot een bezoek wordt U beleefd uitgenoodigd.
4551 *Aanbevelend*, A. J. NUMAN.

Het voordeeligste en bekendste Adres voor KOFFIE, THEE en CACAO is

TROE & VERBURGT's Koffie- en Theehandel,

Prinsengracht 40, 4545 **Zeedijk 127**
o/d Prinsensluis. **o/d Molensteeg.**
Afslag Witte Suiker, bij de 5 pond 25½ ct.
Goed smakende Koffie 57½ ct.

GRATIS een Thermometer cadeau.

Haarlemmerstraat 34 en 34a hk. buiten Visscherstr.

14 kar. goud. gladde ringen		ƒ 1.66
14 " " zegel "		" 1.75
14 " " dames "		" 1.50
14 " " kinder "		" 0.75
14 " " kinderbellen		" 0.75
14 " " oorknopjes		" 0.75
14 " " flacons		" 3.75
Nikkelen Horloges		" 2.—
Zilveren "		" 3.—
Zilv. pl. ank. Horloge m. T.B.		" 7.50
14 kar. gouden Horloges		" 8.25
Regulateurs		" 4.50
Stijl Regulateurs 14 d. slagw.		" 7.25
Nikkelen Wekkers (m. Baby)		" 0.85

Zilveren artikelen: Flacons ƒ 0.55. Dameskettingen ƒ 0.90. Glaasjes op Zilv. voet ƒ 0.60. 6 Zilv. Theelepels ƒ 3.50. Ringen ƒ 0.08. Broches ƒ 0.30

Groote keuze Pendules 4533

Marmeren Garnituren	f		7.50
Houten	"	"	9.50
Koperen	"	"	15,00
Groot beelden	"	"	9.75

Horlogemaker, **TH. E. C. BRUNOTT**, Goudsmid,
De gekochte Artikelen mogen steeds worden geruild.

Voor de a.s. Feesten

bieden wij eene keurige collectie Tafelstellen, Kleedjes en Tafelloopers, Zakdoekjes, Schortjes en Kussens, Dienstbodenschorten en Drils. Zakdoeken met letter en a jour-zoom f 1.50 per dozijn. Zakdoeken met letter h/linnen f 2.50 per dozijn. 4559

AUG. KAUPMANN.

Gevestigd 1862. Nieuwendijk 225.

Met het oog op de a.s. Feestdagen bevelen wij ons beleefd aan voor de levering van best

Sint-Nicolaas f 0.40 p. 5 ons.

Boterletters f 0.70 p. 5 ons.

Aanbevelend, 4547

N. V. Brood- en Beschuitbakkerij „ONS BEGINSEL",

Corn.-Troostraat 16-18-20.

N.-HOLLANDSCHE KOLENHANDEL

NOTEERT:

		p H.L.
Prima Eng. Anthraciet (Wales) afm. 20/30, 30/50, 50/80 mM.		ƒ 2.40
" Schotsche "	" 20/30 en 30/50	" " 1.90
" Belgische "	" 20/30 en 50/80	" " 1.65
" " "	" 30/50	" " 1.80
Hollandsche Anthraciet "	" 20/30	" " 1.40
" " "	" 30/50	" " 1.50
Duitsche "	" 20/30	" " 1.30
" " "	" 30/50	" " 1.40

Voorts: 4300

Gascokes, Eierkolen, Kachelkolen, Bruinkolenriketten, enz., enz., tegen concurreerenden prijs.

KANTOREN EN MAGAZIJNEN:

Singel 19—21	Telephoon	1676.
Zeeburgerdijk 61—4	"	7291.
Prinsengracht 518—20	"	991.
Lijnbaansgracht 207	"	3647.
Kerkstraat 11 en 4	"	5596.
Hoogte Kadijk 177 en 181	"	5623.
Egelantiersgracht 98	"	1603.
Groenmarktkade 3	"	6223.
Singel 450	"	667.
Witte burgergracht (N. Vaart)	"	1635.
Brouwersgracht 224	"	3298.
Nieuwe Achtergracht 15	"	1265.
v. Diemenstraat 2	"	721.
Nieuwe Prinsengracht 11	"	6148.

Bezoekt het **Tabak- en Sigaren-Magazijn** van

J. H. VERHAGEN,

TOLSTRAAT 91, bij de Van Woustraat.

(Zondags gesloten.) 4542

De Savornin Lohman-School.

Christelijke School voor L. en M.U.L.O. 1e Helmersstraat 267/9.
Hoofd der school A. ACKERS. 3823

GOLDSCHMEDING

UTRECHTSCHESTRAAT 119.
WARMOESSTRAAT 141. KEIZERSGRACHT 301.
AMSTERDAM. 303.

PIANO'S ORGELS

4534

Bestrijding van Bloedarmoede, Bleekzucht, Malaria (Binnenkoorts), Algemeene zwakte, voortdurende Hoofdpijn en Gebrek aan eetlust

Dr. NANNING's Kinadruppels

zijn alleen **ECHT** met den naam Dr. H. NANNING buiten op de roode doos en nevensstaand fabrieksmerk. Volkomen Alcoholvrij. **Prijs f 0.75.** 4413

Dr. H. NANNING's Pharm. Chemische Fabriek. Den Haag.

Wijnhandel J. H. VAN WIJK.

Opgericht Ao. 1869. Telefoon 8280 N.
voorheen Heerengracht 281
thans uitsluitend **1e Helmersstraat 161.**
Prima kwaliteiten. 4537 Concureerende prijzen.

De Crediet-Mij.

DE BAZAR

Keizersgracht 647 bij de Reguliersgracht.

is **JE ADRES** voor het 4556

Koopen op Termijnbetaling

zonder vooruitbetaling (tot f 20) met 50 cts. p. week.

De nog voorradige MANTELS, COSTUMES, enz. worden tegen bijzonder verlaagde prijzen OPGERUIMD.
Nieuwe Mantels reeds van f 1 af.

De RENTE-CASSA,

HEERENGRACHT 179,

(geb. Associatie-Cassa), Amst.
Kapitaal . . f 1.000,000,—
Reservefonds „ 1.108,895.20

Rentevergoeding voor gelden à Deposito

Met 1 dag opzegging (bedragen tot f 5000 direct te ontvangen)	2 pCt.
„ 10 dagen opzegging	2½ „
Voor 1 maand fixe . . .	2½ „
„ 2 en 3 maanden fixe	2⅔ „
„ 1 jaar fixe	3½ „

Prolongatie-conditie (tot beperkte bedragen) ½ pCt onder den Prolongatiekoers. 4177

A. VOLGENANT

Electricien, 1494

Jac. v. Campenstr. 131.

Telefoon 4951.

VOORDEWIND en VAN HEMERT, 2065

Behangers, Stoffeerders, Matrassenmakers,
v. Ostadestr. 180. Overtoom 25.

f 45 Amer. Orgel f 45

Te koop een Amer. Orgel voor den spotprijs van ƒ 45. desverkiezend ook met ƒ 3 per maand af te betalen. Te zien Kerkstraat 86, bij de Leidschestraat. 4555

MUNCHENER BIER 9 cent.
PILSENER " 8 "
BEIERSCH " 8 "
395 **per halve flesch.**

Wed. W. C. BUDDINGH,

44 OUDESCHANS 44.

R. K. DAMES!

Voor **St. Nic. geschenk** voor Heeren is niets zoo welkom als een sigarenaansteker merk **R. K.** met rood garantiezegel. Beslist de eenige welke aan alle eischen voldoet. Laat u geen prullen of namaak aanpraten maar eischt een echte **R. K.** met rood gar zegel, voorz. van den naam der Imp. **C. DE BIJE & ZOON, A'dam.** Verkrijgbaar in Pa Nikkel à **f 1.50**. De nieuwe Horlogevorm à **f 1.75**, alsmede in duurdere Luxe uitvoeringen bij de voorn. Sigaren- en Bijouteriezaken. 4553

Let vooral op 't roode zegel!

KERKBOEKEN

— bij — 4255

F. L. VAN DER BOM.

Rozengracht 48.

WILH. RICHTERS.

(VERTEGENWOORDIGER: D. TAKKEN.)

Wijnhandelaar — Likeurstoker

KEIZERSGRACHT HOEK REESTRAAT 1

Telefoon interc. 8921.

Hoofdkantoor 's-Gravenhage Gevestigd 1874.

Bij bezorging per 6 flesschen 5 pCt. korting à contant. Alle artikelen, mits afgehaald, 5 pCt. korting à contant.

LEWENSTEIN's — St. Nicolaas-Cadeaux.

4525

Stopmachines — **NAAIMACHINES** — Rijwielen

Kalverstraat 146-148
Warmoesstraat 189 h/d Dam

Iedere kooper ontvangt een SURPRISE cadeau.

Bekende ENGELSCHE BOEKEN, die geen aanbeveling behoeven, zijn:

MARJORIE BOWEN. **I will Maintain.**
" " **The Defender of the Faith.**
" " **God and the King.**

Allen gebonden ƒ 3.90.

Verkrijgbaar bij iederen Boekhandelaar en bij de Agenten voor Nederland. 4427

KIRBERGER & KESPER,

Oude Turfmarkt, hoek Doelenstraat.

Een uit vele aanbevelingen van G. F. CALLENBACH's nieuwe Zondagsschooluitgaven:

„De uitgever G. F. CALLENBACH te Nijkerk blijft toch maar het adres voor goede kinderlectuur. Het „record" op het gebied van Zondagsschooluitgaven, zoo in hoeveelheid als hoedanigheid, berust bij hem, en we achten het niet waarschijnlijk, dat eenig ander uitgever het zal durven bestaan om dit record hem te ontwringen. Het zou een hopeloos pogen zijn.

Nu weer een vijftigtal nieuwe uitgaven. Haast zou men zeggen: het eind is er van weg. En dan zijn het geen boekjes die zoo maar te hooi en te gras op de markt worden geworpen, neen, maar hier is gekeurd en geschift en ook naar het uitwendige een zorge besteed, tot men het beste had wat er te verkrijgen viel.

Allerliefste boekjes, keurig uitgevoerd, aantrekkelijk voor 't oog, van 5, 7½ en 10 cent. Dan klimmen de prijzen: 15, 20. 25 cent tot 60, ja 90 cts. Er zijn ook herdrukken bij, van oude en goede bekenden, die altijd in trek blijven, maar verreweg het meeste is nieuwe pennevrucht van bekende schrijvers en schrijfsters. De verhalen van J. VAN BRESSEN lazen we met bijzonder genoegen, maar ook SALVAFAMA. HERMANNA, IDA KELLER, SPARENBURG, VAN DER FLIER, SCHIPPERS en HOOGENBIRK hebben voor mooi werk gezorgd. Wie er zich van overtuigen wil en er winst mee doen voor de school, bestelle maar in zijn qualiteit van schoolhoofd de «Winterbloemen". Voor een bagatal maakt men dan met alle nieuwe uitgaven kennis. En wie CALLENBACHS fraaien Catalogus voor Zondagsschooluitgaven raadpleegt, zal daarin een schat vinden van lectuur,—meer dan 300 nummers—die jongeren van jaren zal boeien en ouderen geestelijk verrijken."

«De Standaard" 4 Nov 1911.

Behalve het bovengenoemde verscheen zooeven:

KALENDER VOOR JONG NEDERLAND

voor **1912.**

Prijs **60 cent.**

10 ex. à 50 ct.;	40 ex. à 35 ct.
20 „ „ 45 ct.;	50 „ „ 30 ct.
30 „ „ 40 ct.;	100 „ „ 25 ct.

Aan den inhoud is niet minder zorg besteed dan het vorig jaar.

De voorzijden der blaadjes werden bewerkt door: Adelpha, Jonkvr. H. B. de la Bassecour Caan, Betsy, P. Brouwer, Cora C. G., Aletta Hoog, A. J. Hoogenbirk, W. G. van de Hulst, Johanna, Maria Laarman, Mej. J. L. F. de Liefde, Quirina en Wilh. Riem Vis, terwijl de bewerking der achterzijden eveneens aan bekwame hand werd toevertrouwd.

Van de **Kerstliederen** door **D. van Wijck** verscheen thans het **24e Zestal.**

Voor de voorwaarden en prijzen raadplege men den nieuwen

CATALOGUS VAN ZONDAGSSCHOOLUITGAVEN

welke in elken soliden boekhandel verkrijgbaar is en op aanvrage **gratis** en **franco** wordt toegezonden door den uitgever 4477

G. F. CALLENBACH te Nijkerk.

Nuttige St.-Nicolaas geschenken.

BIJBELS, KERKBOEKEN, WANDTEKSTEN, LUXE DOOZEN POSTPAPIER, Gebonden JONGENS- en MEISJESBOEKEN,

PRENTEN- en KLEURBOEKEN, KINDERSPELEN, SCHEURKALENDERS, MUZIEK- en KORAALBOEKEN, enz. enz.

vindt U in ruime keuze voorhanden bij 4522

J. BAKKER Jr., N. Leliestraat 53.

H.H. Zondagsschoolbesturen vraagt ter inzage CALLENBACH's en BREDEE's Zondagsschooluitgaven.

Visitekaarten vanaf **50 cts.** de 100 met Couverten.

WAT DE KEUR IS OP GOUD EN ZILVER IS DE NAAM

„BLOOKER"

OP EEN BUS CACAO. 4266

GEBR. FORMA,

Utrechtschestraat 85, AMSTERDAM.

TEL. 2940.

Speciale étalage FEESTGESCHENKEN.

4557 **Vellen, Vachten, Canapékussens en Kleedjes,**

Voetzakken en Waterstoven, Tafelkleeden, Schrijfbureaux.

FANTASIE-MEUBELEN en STOELEN. **WOLLEN en DONZEN DEKENS.**

St. Nicolaas geschenken.

Mooie gesmeed Koperen en IJzeren Haardstellen. Vulemmers van ƒ 0.55 tot ƒ 3.75.

Turf- en Kolenbakken, fraaie Tegelplaten vanaf ƒ 1.35 in enorme verscheidenheid.

Petroleumkachels vanaf ƒ 3.80.

Emailleartikelen groen met goudband. Gascomforen en Petroleumstellen enz.

Insluit Vulhaarden

en Kachels in groote verscheidenheid. Eigen gemaakte waarvan honderden tevredenheids betuigingen, en uitgezochte andere fabrikaten.

Vulhaarden vanaf	ƒ 19.50.
Vulkachels „	„ 5.25.
Iersche kachels vanaf	„ 10.95.

MEIJLINK & PIERON, fabrikanten, Prinsengracht 263 en 140. 4415

Maakt uw kinderen gelukkig.

EXTRA VOORDEELIGE AANBIEDING VAN KINDERBOEKJES.

Men leze met aandacht onderstaande aanbieding.

JOH. VAN DER BIL. Licht en Schaduw. Eene vertelling met geïllustreerd omslag (53 bladz) . . . . . ƒ 0.20

——— Blinde Gerard. Eene vertelling met geïll. omslag (24 bladz. . . . . „ 0.15

B. HANS. Hoe Charity tot een zegen was. Een verhaal voor oudere meisjes, met geïll. omslag en een plaatje (63 bladz.) . . . . . „ 0.25

——— Hoe een Chineesche straatjongen naar Engeland en van Heiden een Christen werd, 2e druk met geïll. omslag (29 bladz.). . . . . „ 0.15

——— Aneaso de Negerslaaf of door slavernij tot de ware vrijheid. Een verhaal, 2e druk met geïll. omslag (23 bladz.) . . . . . „ 0.12½

——— De laatste woorden eener moeder of twee weezen in Londen, 2e druk met geïll. omslag (28 bladz.). . . . . „ 0.12½

——— Aan den rand van den afgrond, met geïll. omslag (29 bladz.) „ 0.15

Een Israëlitische uit de eerste helft der tweede Eeuw, naar het Hoogduitsch door K. K., met een voorwoord van Ds. W. J. de Haas, met geïll. omslag en 2 plaatjes (92 bladz,) . . . . . „ 0.40

A. DE JONG, Getrouw tot den dood. Een verhaal uit den tijd der Kerkhervorming in Frankrijk met geïll. omslag en 2 plaatjes (72 bladz.) . . . . „ 0.40

A. LITTOOY, De wijzen uit het Oosten. Een Kerstboekje met geïll. omslag (40 bladz.). . . . . „ 0.12½

WILLEM, Het Kerstgeschenk van den turfschipper, met geïll. omslag (42 bladz.). . . . . „ 0.10

J. C. WIRTZ Cz., Het Huisgezin van den Hugenoot. Een bladz. uit de Gesch. der herroeping van het Edict van Nantes. 2e druk met geïll. omslag (31 bladz.). . . . . „ 0.15

Let wel! Bovenstaande 12 boekjes, een waarde vertegenwoordigende van ƒ 2.32½. lever ik thans voor slechts tijdelijk 75 cents. 4526

H. A. VAN BOTTENBURG, 45 Bloemgracht 45 Amsterdam.

ƒ 60.00.

De ondergeteekende bericht dat bij hem is ingekomen van N. N. uit Amsterdam een briet, inhoudende **een bankbiljet van ƒ 60.00**, om uit te deelen aan kranken of godvreezende ouden van dagen. 4531

Ede. W. MULDER.

Ondergeteekende bericht dat hij is aangesloten aan het Gemeentelijk Telephoonnet onder Nummer 4536

5823 Noord.

Firma W. VAN DER BEND,

Quellijnstraat 80.

Spiegel-Orgel f 75.

Ter overname aangeboden een 5-Octaafs **Spiegel-Orgel** in zeer goeden staat, met garantie, kan desgewenscht met ƒ 3.— per maand worden afbetaald. GOLDSCHMEDING, Keizersgracht 301—303. 4549

Vereeniging van Christelijke Onderwijzers en Onderwijzeressen in Nederland en de O. B., afd. Amsterdam en Omstreken.

LEZING, te houden door den Weleerw. Zeergel. Heer **Dr. J. R. CALLENBACH,** van Rotterdam, D.V. op **Vrijdag 8 December a.s., 8 uur** 's avonds, in het gebouw v d. Maatschappij tot Nut v/h Algemeen, N.Z. Voorburgwal 213, b/d Dam.

Onderwerp: „GUIDO GEZELLE".

Kaarten, tot een beperkt aantal, verkrijgbaar bij den Boekhandelaar W. TEN HAVE, Kalverstraat b/h Spui en firma B. VAN DER LAND, Rembrandtplein 18, à **25 cent** en **50 cent** gereserveerd. 4520

Het van ouds bekende

Speelgoed-Magazijn „Voor 't Jonge Volkje",

Wed. J. P. TIJSE, Vijzelstraat 48,

is voor het a.s. SINT-NICOLAASFEEST weder ruim gesorteerd in alle soorten speelgoed voor Jongens en Meisjes, extra aanbieding in goed loopende Sporen op rails vanaf f 0.75 en Schoolborden op ezels vanaf f 1.50.

Voor lietdadige doeleinden 10 pCt, korting.